

Tuodaan yhdessä kulttuuriympäristö näkyväksi

Kulttuuriympäristö näkyväksi, KYNÄ-hanke tuo esille meitä kaikkia ympäröivän kulttuuriympäristön arvoja.

Kulttuuriympäristössä yhdistyy luonto ja ihmisen käden jälki eri aikakausilta. Paikallisen historian ja kulttuurin esiintuomisella vahvistetaan maaseudun asukkaiden vuorovaikutusta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Hanketta toteutetaan järjestämällä kysyntää vastaavaa tiedotusta, tapahtumia ja työpajoja koko Keski-Suomen alueella. Hankkeessa myös etsitään ja ideoidaan uusia mahdollisuuksia ja tapoja kulttuuriympäristön hoitamiseen ja tuotteistamiseen.

Kaipaatteko tietoa kiviainan kunnostuksesta tai pisteaidan rakentamisesta? Onko kylälläne mielenkiintoisia tarinoita vanhoihin rakennuksiin tai ympäristöön liittyen? Millaisia tukia niittyjen ja metsälaidunten hoitamiseen voi saada? Miten voit hyödyntää kulttuuriympäristöä yritystoiminnassasi? Mistä löydän kulttuuriympäristötietoa? Mitä vanhat kartat kertovat meille?

Näihin kaikkiin kysymyksiin voimme vastata KYNÄ-hankkeen työpajojen, infotilaisuuksien ja retkien avulla. Ota yhteyttä niin suunnitellaan juuri teiden alueellenne sopivaa toimintaa kulttuuriympäristöön liittyen!

Hankkeen toiminta-aika on 1.9.2015–31.08.2018. Hanketta rahoittaa maaseuturahasto ja alueiden ELY-keskukset. Hanketta vetää ProAgria Etelä-Savo, Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset. ProAgria Keski-Suomi, Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset toimii hankkeessa osatoteuttajana.

HANKKEESSA ON TOTEUTETTU MONENLAISIA TILAISUUKSIA:

- Koululaisten työpajoja: Niityn elämää-toimintapäivä, kulttuuriympäristöaiheinen piparipaja, vanhanajan koulupäivä, maisemanhoitotalkoot
- Infoja maisemanhoidosta ja siihen saatavista tuista
- 100 vuotta suomalaista maisemaa -esitelmiä
- Infotilaisuus paimenloman järjestämisestä
- Rakennukset kuntoon – korjausrakentamisinfoja
- Ruokakulttuuriin liittyviä tilaisuuksia
- Geokätköilyä kulttuuriympäristössä
- Maisemanhoitotalkoita ja vieraslajien torjuntatalkoita
- Retkiä arvokkaille maisema-alueille, kartanoille, perinnetuotoille ja muinaisjäännösalueille

HANKKEEN TULEVIA TAPAHTUMIA KESKI-SUOMESSA:

- Lammaspaimeninfo, 9.11. klo 12–15 Survon Kartano, Jkl
- Koululaisten työpajat, talvi 2017
- Kiviaidat ja muut kivrakenteet sekä niiden hoito, alkuvuosi 2018
- Retki Kuukanpään valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, kevät 2018
- infotilaisuus perinnemyllyistä, talvi 2017/2018

Ota yhteyttä:

Paula Salonen, maiseman- ja luonnonhoidon asiantuntija
043 824 9641, paula.salonen@maajakotitalousnaiset.fi

Luonnosta lautaselle -hankkeen tapahtumat kiinnostavat

Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaisten hallinnoima Luonnosta lautaselle -hanke on toiminut puolentoista vuoden ajan.

Luola-hankkeen tapahtumat ovat herättäneet paljon kiinnostusta. Hankkeessa on järjestetty mm. yrtti- ja sienipöimijäkoulutuksia sekä luonnonnyrttien ja luonnonmarjojen viljelykoulutusta. Lisäksi hankkeessa on järjestetty mielenkiintoisia opintomatkoja luonnontuotealalla toimiviin yrityksiin Keski-Suomessa ja muissa maakunnissa. Hankkeen tapahtumiin on tähän mennessä osallistunut kaiken kaikkiaan lähes 130 henkilöä.

Yksi osallistujista on jyväskyläläinen biologi Silja Parri. ”Luonnosta lautaselle -hankkeen koulutukset vaikuttivat todella mielenkiintoisilta ja halusin ilman muuta lähteä mukaan. Olen kotoisin maaseudulta ja vaikka olenkin asunut jo kymmeniä vuosia kaupungissa, ajatus maalle muuttamisesta tuntuu edelleen houkuttelevalta. Olen pohjittanut paljon sitä, mitä haluaisin tehdä työkseni ja jonain päivänä yrittäjyys luonnontuotealalla voisi olla yksi mahdollinen vaihtoehto”, Parri kertoo.

Luola-hankkeessa on järjestetty eri tyyppisiä luonnontuotteisiin liittyviä tapahtumia, joihin Parri on osallistunut aktiivisesti. ”Olin mukana luonnonnyrttien ja luonnonmarjojen viljelykoulutuksessa sekä yrttipöimijäkoulutuksessa. Osallistuin myös hankkeen järjestämään seminaariin sekä villiyrttiluen-

volle.” Parri kertoo hankkeen opintomatkojen olleen erityisen vaikuttavia. ”Retket ovat olleet erittäin mielenkiintoisia.

Vierailu Vanhamäen hyvinvointikeskuksessa oli antoisa. Siellä pääsi näkemään, kuinka yrttien käsittelyä käytännössä tehdään sekä tutustumaan toimintatapoihin ja työtiloihin.” Parrin mukaan kaikkein parasta hankkeen tapahtumissa on kuitenkin ollut verkostoituminen: ”Olen iloinen siitä, että hankkeen ansiosta samasta aiheesta kiinnostuneita ihmisiä on saatu koolle. On ollut antoisaa päästä tapaamaan uusia ihmisiä ja tutustumaan heihin. Odotan jo innolla hankkeessa ensi vuonna järjestettävää Unkarin opintomatkaa.”

Silja osallistuu myös maa- ja kotitalousnaisten portaatti yrittäjäksi valmennukseen vahvistaakseen yrittäjyysosaamista.

Hankkeen koulutukset jatkuvat vielä vuoden 2018 ajan.

Ota rohkeasti yhteyttä ja kysy lisää!

Katariina Jousmäki, hankevetäjä

043 826 9712, katariina.jousmaki@maajakotitalousnaiset.fi

www.maajakotitalousnaiset.fi/luola, www.facebook.com/luolaks

Luonnosta lautaselle LUOLA-koulutus-hanke on suunnattu maaseutualueella toimiville yrittäjille sekä yrittäjiksi aikoville; luonnontuotealalla toimiville yrittäjille ja luonnontuotealasta kiinnostuneille sekä luonnontuotteiden pöimijöille. Hankkeen tavoitteena on pöimijäorganisaation toiminnan tehostaminen. Tavoitteena on myös saada näkyvyyttä luonnontuotealalle sekä parantaa luonnontuotealan yritysten kilpailukykyä.